

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 22 września 2026 roku

Sprawa: Interpelacja nr 19416 Pośła na Sejm RP Pana Jarosława Krajewskiego w sprawie wykonania budżetu państwa po lipcu 2026 r. oraz prognozy dochodów, wydatków i deficytu na koniec roku.
Znak sprawy: BP2.054.5.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 19416 Pośła na Sejm RP Pana Jarosława Krajewskiego w sprawie wykonania budżetu państwa po lipcu 2026 r. oraz prognozy dochodów, wydatków i deficytu na koniec roku, przedstawiam poniższe informacje.

- 1. Jakie jest obecnie prognozowane przez Ministerstwo Finansów wykonanie dochodów, wydatków oraz deficytu budżetu państwa na koniec 2026 r. i czy Ministerstwo identyfikuje ryzyko przekroczenia limitu deficytu określonego w ustawie budżetowej?**

Informacje dotyczące prognozy wykonania dochodów i wydatków budżetu państwa oraz przewidywanego poziomu deficytu budżetu państwa na koniec 2026 r., zostały przedstawione w uzasadnieniu do projektu ustawy budżetowej na 2027 r. w Rozdziale II Przewidywane wykonanie budżetu państwa w 2026 r.

Zgodnie z informacjami zawartymi w ww. dokumencie prognozuje się, że dochody budżetu państwa w 2026 r. będą niższe od planowanych o 20,6 mld zł (3,2%), głównie za sprawą niższych wpływów z VAT, mniej o 9,5 mld zł. Wynika to m.in. z niższej realizacji dochodów z VAT w 2025 r., który był podstawą do prognozy dochodów na 2026 r., programu CPN (Ceny Paliw Niżej), skrócenia podstawowego terminu zwrotu VAT oraz uwzględnienia zwolnień z VAT w ramach programu SAFE.

Odchylenie w zakresie podatku akcyzowego w stosunku do prognozy zawartej w ustawie budżetowej wyniosło 8,8 mld zł ze względu na: wyższe przewidywane wykonanie w roku 2025 w porównaniu z rzeczywistym jego wykonaniem,

zawetowanie podwyżki na 2026 r. o 15% akcyzy na wyroby alkoholowe, pakiet CPN obniżający stawki akcyzy na benzynę silnikową i olej napędowy oraz obserwowany malejący trend w spożyciu wyrobów akcyzowych.

Spadek wpływów z PIT o 1,8 mld zł w stosunku do planu zawartego w ustawie budżetowej na 2026 r., nastąpił na skutek spadku prognozy zaliczek na skali podatkowej oraz podatku liniowym, m. in. ze względu na spadek prognozowanego tempa wzrostu nominalnego PKB z 6,6% do 6,2%.

Dochody z CIT mają wynieść zgodnie z planem 80,4 mld zł. Jednocześnie dochody z podatku od wydobywania niektórych kopalin będą o 4,8 mld zł wyższe od planowanych, głównie dzięki wyższym niż prognozowano cenom miedzi.

Dochody niepodatkowe w 2026 r. będą o 5,3 mld zł niższe od planowanych, głównie ze względu na niższe dochody państwowych jednostek budżetowych, w tym w szczególności niższe wpływy z aukcji CO₂, ze względu na niższy wolumen transakcji oraz niższe niż planowano dywidendy i wpłaty z zysku.

W zakresie realizacji wydatków, skala oszczędności w danym roku z reguły jest znana w ostatnim kwartale roku budżetowego. Na obecnym etapie realizacji budżetu, mając na względzie przede wszystkim stabilną sytuację na rynku pracy i tym samym stabilną kondycję finansową Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, szacuje się, że w skali całego 2026 roku wydatki będą istotnie niższe od zakładanych w ustawie budżetowej na rok 2026 z dnia 9 stycznia 2026 r.

Mając na uwadze powyższe, prognozuje się, że deficyt budżetu państwa nie przekroczy wartości określonej w ustawie budżetowej na rok 2026 z dnia 9 stycznia 2026 r., tj. 271,7 mld zł.

Projekt ustawy budżetowej na 2027 r. wraz z uzasadnieniem, przyjęty przez Radę Ministrów 28 sierpnia 2026 r. i przekazany Radzie Dialogu Społecznego, został opublikowany na stronie internetowej Ministerstwa Finansów pod adresem: <https://www.gov.pl/web/finanse/projekt-przekazany-do-rds27>

2. *Jakie czynniki odpowiadają za wzrost dochodów z VAT o jedynie 2% rok do roku i jaki jest szacowany wpływ poszczególnych rozwiązań podatkowych, w tym programu CPN na dochody z tego podatku w całym 2026 r.?*

W okresie styczeń-sierpień 2026 r. wykonanie dochodów z VAT wyniosło ok. 218,8 mld zł i było wyższe o ok. 4,2 mld zł (tj. 2,0%) w stosunku do wykonania w okresie styczeń-sierpień 2025 r.

Analizując przewidywane wykonanie dochodów w całym 2026 r. należy mieć na uwadze występujące w tym roku działania i programy, które w sposób negatywny oddziaływać będą na dochody budżetu państwa z VAT.

Najważniejszymi działaniami, które będąc pozytywnymi dla podatników, obniżą dochody z VAT w 2026 r. jest wprowadzenie programu CPN oraz skrócenie terminu zwrotu podatku dla przedsiębiorstw - podatników VAT. Dodatkowo wdrożenie programu SAFE również zmniejszy potencjalne wpływy z VAT od wydatków militarnych. Z drugiej strony pozytywnie na dochody z VAT w 2026 r. oddziaływać będzie wprowadzenie obowiązkowego KSEF.

3. *Jaka część wzrostu wpływów z CIT o 28,9% wynika z podwyższenia stawki CIT dla banków oraz rozliczenia rocznego za 2025 r., a jaka – według Ministerstwa – ma charakter trwałego wzrostu dochodów podatkowych?*

W okresie styczeń-sierpień 2026 r. wykonanie dochodów z CIT wyniosło

ok. 57,3 mld zł i było wyższe o ok. 13,2 mld zł (tj. 29,9%) w stosunku do wykonania w okresie styczeń-sierpień 2025 r.

Na wykonanie dochodów z podatku CIT w 2026 r. wpływają, poza sytuacją makroekonomiczną również:

- saldo rozliczenia rocznego za 2025 r. korzystniejsze dla budżetu państwa niż w roku poprzednim o ok. 4 mld zł,
- podwyższenie stawki podatku dla banków - szacowany skutek roczny 6,6 mld zł.

Zakładając skutki podwyższenia stawki CIT dla banków w okresie pierwszych sześciu miesięcy obowiązywania w wysokości połowy szacowanych skutków rocznych, wzrost CIT niewynikający z obu wskazanych wyżej czynników wyniósł ok. 10%.

4. Jaka jest aktualna prognoza wydatków na obsługę długu Skarbu Państwa w całym 2026 r. oraz o ile będą one wyższe niż w 2025 r.?

W ustawie budżetowej na 2026 r. wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa zaplanowano na kwotę 90 mld zł, tj. o 23,6% wyższą niż wykonanie ustawy budżetowej na 2025 r. (72,8 mld zł).

Wg obecnych projekcji realizacja tej kategorii wydatków w całym roku nie przekroczy planowanej kwoty. Ostateczny poziom wydatków na koszty obsługi długu będzie uzależniony od realizowanego procesu finansowania potrzeb pożyczkowych 2026 roku, procesu prefinansowania potrzeb 2027 roku, operacji związanych z zarządzaniem długiem oraz sytuacji na krajowym rynku finansowym.

5. Jakie działania Ministerstwo Finansów zamierza podjąć w drugiej połowie 2026 r., jeżeli wykonanie dochodów lub wydatków będzie odbiegało od założeń przyjętych w ustawie budżetowej, i czy rozważana jest nowelizacja budżetu państwa?

Poziom narastania deficytu budżetu państwa w ciągu roku nie jest liniowy, ponieważ dochody i wydatki publiczne nie są realizowane równomiernie w czasie. W trakcie roku budżetowego mogą występować zmiany i odchylenia zarówno po stronie dochodowej jak i wydatkowej budżetu państwa.

Zgodnie z zamieszczonym na stronie Ministerstwa Finansów szacunkowym wykonaniem budżetu państwa za okres styczeń-sierpień 2026 r., deficyt budżetu państwa w wysokości 151,1 mld zł, stanowił 55,6% planu. Poziom realizacji deficytu nie jest zaskoczeniem na tym etapie roku i nie odbiega od prognoz Ministerstwa Finansów. Mając na uwadze dane historyczne, wykonanie deficytu budżetu państwa po siedmiu miesiącach, często oscylowało na poziomie ok. 40-60% planu całorocznego.

Minister Finansów wypełniając postanowienia ustawy budżetowej na dany rok działa na podstawie ustawy o finansach publicznych (UFP). Systematyczna weryfikacja wydatków budżetowych wpisuje się w politykę oszczędnego i celowego gospodarowania środkami publicznymi – takie działania prowadzone są na bieżąco. Na etapie opracowywania ustawy budżetowej oraz jej realizacji uwzględniane są regulacje art. 44 UFP, nakazujące realizację wydatków publicznych w sposób celowy i oszczędny, z założeniem uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 2 UFP kwoty wydatków ujęte w ustawie budżetowej stanowią nieprzekraczalny limit i tym samym określają dysponentom części budżetowych górny pułap ich możliwości wydatkowych.

Nie zawsze jednak wszystkie z planowanych w ustawie budżetowej wydatków są w pełni wykorzystane, np. w wyniku korzystniejszych rozstrzygnięć procesów przetargowych lub przesunięcia w czasie realizacji niektórych zadań. Weryfikacja wydatków oraz polityka oszczędnego i celowego gospodarowania środkami publicznymi umożliwiają identyfikację tzw. „naturalnych oszczędności” w realizacji wydatków budżetowych. Wygospodarowane tzw. „naturalne oszczędności” pojawiają się i są zgłaszane przez dysponentów części budżetowych do Ministra Finansów, co do zasady w ostatnim kwartale każdego roku. W ostatnich 3 latach niewykonanie wydatków zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem wynosiło średnio 4,7% (w 2025 r. 5,6%, w 2024 r. 3,7%, oraz w 2023 r. 4,9%).

Natomiast zmiana ustawy budżetowej poprzez jej nowelizację to szczególne narzędzie zarządzania finansami publicznymi, które jest wykorzystywany przez rząd, gdy pozostałe instrumenty zarządzania budżetem są niewystarczające i brak jest możliwości zrealizowania postanowień ustawy budżetowej.

Biorąc pod uwagę bieżące wykonanie budżetu państwa w ocenie Ministra Finansów i Gospodarki nie zachodzi konieczność przygotowania nowelizacji ustawy budżetowej na 2026 r.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Hanna Majszczyk
podsekretarz stanu

w Ministerstwie Finansów